

Haberler > Yazarlar > Jale Özgentürk > TMSF satacak da nasıl satacak

Jale Özgentürk

TMSF satacak da nasıl satacak

1 Ekim 2016

FETÖ soruşturmalarıyla el konan ve TMSF'ye devredilen şirket sayısı 200'ü buldu. Türkiye'nin en büyük holdinglerinden biri haline gelen TMSF, envanter çıkarmak için sahaya çıktı. Bir ayda tamamlanacak çalışma sonunda, satış, birleşme veya kapatmalar gündeme gelecek.

MÜJDELER olsun! Türkiye'de çok yakında dünyanın en büyük grupları arasına üst sıralardan girecek bir holding doğdu. Bu holdingin adı Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF). Kesin rakam bilinmiyor ama ilk belirlemelere göre TMSF'nin şimdiden irili ufaklı 200 şirketi oldu.

Müjde dedim ama durumun pek müjdelik yanı yok tabii ki. Bir zamanlar batık bankalar ve bağlı şirketleriyle uğraşan TMSF, tam 'işleri bitirdim' derken, yeni bir tasfiye sürecinin ortasına düştü.

Üstelik karmaşık ve akla karanın hiç belli olmadığı bir süreç bu. Önceki dönemde hesabı kitabı belli, genel anlamda hesapları düzgün yani kurum olmuş şirketlerle uğraşan TMSF, bu kez Bayburt'taki contacıdan, Gaziantep'teki halıcıya kadar geniş bir yelpazede çalışacak...

SAHADA 50 UZMAN

Aldığım bilgilere göre TMSF yaklaşık 50 uzmanı ile Türkiye'nin her köşesinde saha çalışmaları yapmaya başlamış. Bu çalışmaların sonunda el konulan şirketlerin durumu tespit edilecek. Satılacak olan satılacak, birleşecek olan birleşecek, kimileri de kapatılacak. Sahadan gelen ilk izlenimler, sürecin uzun ve zorlu olacağını gösteriyor. Çünkü iddiaya göre şirketlerin bazıları malları kaçırmış, bir masa bir kasa kalmış, kimi de mağdur. Bazı ispiyonların doğruluğu tartışmalı el koyulan şirketlerin geleceği belirsiz...

BİR AYDA BİTECEK

Şirketlerin TMSF'ye geçmesi, bankalarla yapılacak anlaşmalar, kredi geri çağırımları ve tedarikçilerle ortak yol bulma gibi konularda bir kalkan olacak gibi görünse de şirketlerin zarar görmeden ayakta kalabilmesi için hızlı hareket etmek şart. TMSF'nin yaklaşık bir ay içinde envanteri çıkarıp, çalışmalara başlayacağı belirtiliyor. Bu arada şirketlerin faaliyetleri sonucu elde edilen gelirlerin bir hesapta muhafaza edileceği, mahkeme sonucuna göre beraat edene parasının verileceği söyleniyor. Beraat etmeyen parası ise hazineye gelir kaydedilecek. Ancak tasfiye sürecinin de kolay olmayacağı anlaşılıyor. Sıra bu şirketlerin satılmasına geldiğinde, alıcı bulmak çok zor olacak. Gaziantep'de yaşanan bir örnek bunun ipuçlarını veriyor. Çok bilinen bir halı markasının satışı gündeme gelmiş. Ancak hiçbir girişimci, bırakın şirketi, makinelerini bile almaya yanaşmamış. TMSF'nin ilk dönemindeki operasyonlar, Başkan Ahmet Ertürk'e 'Soygunu gören adam' kitabını yazdırmıştı, bakalım bu dönemin sonunda Şakir Ercan Gül'ün nasıl bir kitabı çıkacak!

TARIŞ'TE 'KARDEŞLERDEN' BİRİ ADINI DEĞİŞTİRECEK!

TÜRKİYE'de 17 üretici birliği, yani tarım satış kooperatifi var. Uzun yıllar politikacıların elinde oy deposu haline getirilerek batık hale gelen birlikler, 2001'de yeniden yapılanma sürecine girdi. Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankası'nın dayatmasıyla destekleri kesilen bu birlikler özertleştirildi. Tarış bu birliklerden biri hatta ilklerinden. Ege'nin en önemli ürünleri incir, üzüm, pamuk ve zeytinde

üreticiyi korumak üzere 100 yıl önce kurumuş bir birlik.

Bugün yaklaşık 100 bin üreticinin üye olduğu Tariş'in 4 birliği de özerkleştirme politikaları sonrası yeni stratejiler oluşturdu ve kurumsal olarak birbirinden ayrılma kararı aldı. Bugün Tariş Zeytin ve Zeytinyağı Birliği, Tariş Üzüm Birliği, Tariş İncir Birliği ve Tariş Pamuk Birliği faaliyetlerini ayrı ayrı sürdürüyor. Ancak ayrılma bazı karışıklıklara yol açtı. Faaliyet alanları karıştı. Farklı ürünlere yönelik birlikler bazı ürünlerde çakışmaya başladı. Tariş Pamuk Birliği de son yıllarda fason olarak zeytinyağı ve ayçiçek yağı ürettiriyordu. Tariş'in kamuoyunda marka değeri ise Tariş Zeytin ve Zeytinyağı Birliği'nin 10 yıldır süren markalaşma çalışmalarıyla artmıştı. Tariş Zeytinyağı uzun yıllardır en güvenilir markalar sıralamasının vazgeçilmez markalarından biriydi.

Ancak ağustos ayı sonunda Gıda Bakanlığı bir açıklama yaptı. 300 ürün tağşişli yani sahte çıkmıştı. Bunlardan biri ise Tariş markalı ayçiçek yağıydı.

Tariş markasının tağşişle suçlanması yıllardır süren çalışmalara büyük darbe demektir. Pamuk Birliği her ne kadar açıklama yaparak, diğer birliklerle bağlantısı olmadığını ve ayçiçek yağını fason ürettirdiğini açıklasa da dünya markası olmak için yola çıkan Tariş Zeytin ve Zeytinyağı Birliği ciddi sıkıntı yaşadı. Zeytinyağı Birliği şimdi bu isim karmaşasından ve riskten kurtulmak için çare arıyor. Aldığım bilgilere göre bundan sonra da yaşanması muhtemel bu risklere karşı çare marka değişikliğine gitmek. Tariş Zeytinyağı Birliği Başkanı Cahit Çetin, bunun için yeni marka çalışmalarını başlatmış. Yeni marka büyük ihtimalle Zeytarko olacak... Yani Zeytin Tarım Kooperatifleri'nin kısaltılmışı.

Patenti alınan yeni marka için tüketici tepkileri araştırması yapılıyor. Geçici şişelerle Tariş butik mağazalarında satışa başlamış, ancak etiket ve şişe tasarımı henüz sonuçlanmamış. Tariş markası da kullanılacak, ancak asıl markanın Zeytarko olması planlanıyor. Tariş Zeytinyağı Birliği Başkanı Cahit Çetin'in yıllardır söylediği gibi Tariş birlikleri aynı soyadına sahip dört kardeş. Birinin hatası diğer kardeşleri de vuruyor. Ve marka olmak, pazarda saygınlığı sürekli kılmak kolay değil. Üstelik Türkiye'de sahipsiz kalan üreticinin tek dayanağı, sayıları giderek azalan birlikler. Riski azaltmada en fazla görev de onlara düşüyor!

BUTİK ŞARAPÇILARDA AYRILIK HAVASI

YEME-içme sektöründe cirolardaki düşüş yüzde 40'ı bulmuş. Sektörü oluşturan markalar küçülüyor. Zorlandıkları şubelerini kapatıyor. Örneğin Kitchenette'in kapattığı şube sayısı 9'u bulmuş. Adına giderek kriz diyebileceğimiz durumun vurduğu bir sektör daha var: Butik şarap üreticileri. Türkiye'nin büyük engellerle karşılaşsa da hızla geliştiği konulardan biriydi şarap üretimi. Çok sayıda marka doğdu, dünyanın önemli yarışmalarında birbiri ardına ödüller aldı...

Ödüller aldılar ama yerli pazarda gücü olmayan bir üretim, her alanda zor. Ödüllü şaraplar yeme içme sektöründeki gelişmeyle artan restoranlarda satılmaya başladı. Küçük de olsa kendilerine bir alan açtılar. Ancak şimdi o pazarı da kaybediyorlar. Bazı üreticilerin üretimden vazgeçmeye başladığı duyumları geliyor.

Bunlardan biri Kayseri'nin 'amazonu' Oluş Molu. Kayseri'nin köklü ailelerinden Molular'ın yeni kuşak üyelerinden biri Oluş Molu, 2011'de organik üretim yapmaya başladığı Molu Çiftliği'nde bağ kurdu. Vinolus markasıyla pazara çıkardı. Ödüller aldı. Giderek zorlaşan tanıtım, satış yasaklarıyla bugünlere getirdi.

Ancak artık üretimi bırakma kararı aldı. Stok biriktiğini, maliyetlerin yükseldiğini, talebin ise düştüğünü söyleyen Molu, "Donkişotluk yapmanın alemi yok" diyor.

Molu'nun verdiği bilgiye göre Denizli yöresinde de çok sayıda üretici şarap üretimini bırakıyormuş. Molu, sorunun sadece maliyet olmadığını da söylüyor ve "2 bandrolümüz kaybolursa uyuşturucu kaçakçılarıyla aynı cezayı alıyoruz" diyor.

Molu, kaliteli üzümlerden oluşan bağını ise Kapadokya'da bir başka üreticiye kullanırmayı planlıyor.

Durumu bir süredir sadece şarap üretimi ile uğraşan Akın Öngör'e de sordum. Öngör, zorlu bir dönemden geçildiğini, özellikle banka kredisi ile iş yapan şirketlerin durumunun zor olduğunu ekliyor. "Türkiye yanlış yapıyor. Türkiye dünyanın en büyük üzüm üreticilerinden biri. Bu üzümü katma değeri yüksek ürüne dönüştürmek için şarap en önemli alanlardan. Yapanları desteklemek yerine engellemek doğru değil" diyor.

Şarap konusunu yasal engeller nedeniyle biz gazeteciler bile yazmakta zorlanıyoruz. Varın düşünün gerisini...

HES KABLO PES ETMEK ÜZERE

TMSF'nin işi zor ama asıl onbinlerce kişinin çalıştığı, ekmek yediği şirketlerin işi daha da zor. Önemli olan ise bu sürecin uzun sürmemesi. Çünkü şirketler ticari faaliyetlerini sürdürmek zorunda.

Önceki gün Dünya Gazetesi yazarlarından Osman Arolat'ın köşesinde Mustafa Boydak'ın çok ilginç bir e-posta mesajı yer aldı. Boydakların FETÖ soruşturmasında yer almayan tek şirketi HES Kablo. Grubun da en önemli ve ilk şirketlerinden. Şirket 120 milyon dolar ihracat yapıyor, İstanbul Sanayi Odası'nın açıkladığı ilk 500'ün 57'inci sırasında.Şirketin soruşturmalardan uzak olmasının nedeni, suçlanan aile üyelerinin bu şirkette çok küçük paylara sahip olması. Bu nedenle yönetim Mustafa Boydak'ta. Boydak, Arolat'a gönderdiği mektupta, ticari olarak hiçbir faaliyet yapamaz hale geldiklerini söylüyor.

Anlattığına göre “vergi mahsup işlemleri, dahilde işleme belgeleri, tescil işlemleri” gibi hayati konuların hiçbirini yapamıyorlar. Nedeni hakkında da yanıt alamayan Boydak, “Mevcut vergileri mükerrer ödeyerek, ciddi finansal sıkıntıya düşeceğiz” diyor. Boydak Grubu el konulan şirketler içinde en büyüğü. Çalışan ve bayii sayısı ile binlerce kişiyi etkiliyor. Suçlular ceza görsün ama masum çalışanların hakkını ne yapıp edip korumak gerekiyor.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#) [Twitter](#) [RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş